

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: Csütörtökön és Vasárnap.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Vásároljunk csak hazai ipar terméket. Azt a kereskedőt, a ki Magyarországon előállítható árukat külföldről szerez be, — ne támogassuk. Azon kereskedő hirdeteit, ki üzletét hazai árukkal szerelte fel, a legolcsóbb áron közöljük.

Szélmalomharc.

Az osztrák iparosok szövetsége és a bécsi kereskedelmi és iparkamara memorandumokat intéztek az osztrák kormányhoz, melyekben keseregve panaszkodnak, hogy az osztrák ipartermékek kizártnak Magyarországból s kérik kormányukat, hogy sürgősen lépjen közbe ezen anomália megszüntetése végett s emelje érvényre a paritást, mely ellen Ausztria sohasem vétett. Ezeket a petíciókat, hir szerint, számos hasonló beadvány fogja követni melyeket gyárilag állítanak elő.

Mindenekelőtt fogadják közönetünket az osztrák iparosok azért, hogy beadványaikban felsorolják a magyar kormánynak a hazai ipar pártolására való buzditás terén szerzett érdemeit. Ezen

érdemek egyike-másika bizony elkerülte volna figyelmünket, most azonban, miután gondosan egybegyűjtve látjuk, csak azt óhajtjuk, hogy ez a „bünlajstrom“ minél inkább s minél gyorsabban gyarapodjék. Az osztrák iparosok köteleke a magyar kormány eme büneit — szerintünk érdemeit — a következőkben állítja egybe:

A múlt év elején a magyar kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki a palack-hitelesítés tárgyában, mely odalyukadt, hogy a palack-vásárlók szükségleteiket kizárólag magyar üveggyártmányok beszerzése útján fedezzék. Ezt a rendeletet az év végén a nagyobb fogyasztókhoz intézett újabb bizalmas rendelet követte, amelyben a miniszter a fogyasztók hazafias érzületére hivatkozik. Hasonló történt a magyar gyufagyárak produktumának kelendővé tétele érdekében. mire nézve a budapesti kereskedelmi és iparkamara közvetítette a keresk. miniszter rendeletét, oly módon, hogy felhívta a kereskedőket, miszerint a versenyképes hazai gyufagyárak termékeit folyvást raktáron tartásák. A kultuszminisztert pedig az osztrák pa-

piripar kiküszöbölésére a való törekvéssel vádolja a memorandum. Ez a miniszter ugyanis rendeletet mert intézni az összes tanügyi hatóságokhoz, meghagyva nekik, hogy az állami iskolákban csakis olyan irkák, füzetek és egyéb tanszerek használtassanak, melyek hazai gyártmányok s melyeken a proveniencia igazolva van. Kikapja a leckéből a maga részét a magyar pénzügyminiszter is, aki arra figyelmeztette a mezőgazdasági szeszgyárakat, hogy ezek közül csak azok vétetnek figyelembe a kontingens kiosztásánál, melyek összes gyári készülékeit hazai gyárakból szerzik be. Sajnáljuk, hogy a belügyminiszter, igazságügyminiszter és a honvédelmi ténykedéseit a memorandum nem méltatja, pedig ezek is szereztek már néminemű érdemeket az iparpártolás terén.

Nagy háboru készül tehát ellenünk Ausztriában, mely beillik szélmalomharcnak is, mivel leg-sajátabb jogaink konfiskálására irányul. Melyik államnak nem áll jogában a saját iparát fejleszteni s vajjon az osztrák ipart nem dédelgeti e az osztrák kormány s létezik-e Ausztriában egy hivatal,

TÁRCA.

A primadonna papagálya.

Esős októberi nap volt. A primadonna unottan hevert a medvebőrös kanapén. Rendszerint szép szalonja néptelen volt: az egyetlen vendég Ősz Béla, nem ment vendégszámba.

Kettőjükön kívül még csak egy élőlény volt a szalonban: Kokó a papagály. Már évekkal ezelőtt kapta ajándékba a diva. A hunczut madár már akkor kitűnően tudott beszélni. Meg volt azonkívül az a ritka tulajdonsága, hogy hallomás után a leghivebb hangsúlyozással megtanult egyes szavakat. főleg ha többször hallotta őket. Bele is beszélt minden diskurzusba.

A szönyeges szalon sok epedésnek volt tanuja. Sokan vallottak itt szerelemet a divának s a sok sablonos vallomás miatt oly egyforma volt, mint a rájuk adott válasz: a diva gunyos csengő kacagása és e szavak, Menjen maga bolond! Koko megjegyezte magának a vallomások tonusát, mert sokszor hallotta a választ s gyakorta előbb kacagta el magát és kiáltotta bele, mint urnője.

A mai esős délután esőndje valami csodás módon unalmas, szinte sivar volt:

az ősz szürke szárnya mindenre ráborult, mindent félős homályba burkolt. Szürke volt minden, az ég, a föld a levegő, a köd, az eső és szürke az a szikár magas fiatalember, Ősz Béla a ki az ablaknál állt és bámulta az esőseppék hullását. Ki ösmerte Ősz Bélát, az ő bensőjét? Senki. Még a primadonna sem, mivel leg-többet volt együtt. S ezért mondta mindenkire: csöndes, jó fiu, nem sok vizet zavar. Csöndesnek csöndes volt mindig ez az öreg fiatalember. De szemében ott égett valami misztikus talányos csillóság, valami bujkáló lidércfény, a mely fel fel villant olykor sugarai elementáris erővel, foszforos ragyogással tüztek oda egy pontra. Azután ismét kialudak s szeme látszólag kifejezéstelenül, de mindig bánatosan pillantott előre.

Az öreg fiatalember soha se járt sehova, de ott volt a divánál minden nap, minden estélyen, minden előadáson, ha játszott, olykor öltözőjében: de mindég egyforma volt, csöndes változatlan, de udvarias előzékeny. A diva meg volt róla győződve, hogy törhetlen hűségű barátja. Többre nem volt kíváncsi. Ma azonban nagyon unatkozott s ehhez nem volt hozzászokva. Körülnézett, mivel töltse az időt s szeme megakadt az ablaknál melázó Ősz Bélán. Egy pillanat s a szép asszony már kieszelte, hogy mivel üzze el egy délután unalmát. Odaszólt a csöndes fiuhoz:

— Hallja, Ősz, beszéljen nekem valamiről!

— Miről? Csak parancsolnia kell, s én engedelmeskedem.

— Engedelmeskedik? Igazán engedelmeskedik? Becsületszávára fogadja, hogy valót beszél, amire én kíváncsi vagyok.

— Ha éppen kívánja, becsületemre fogadom. hiszen tudja, hogy én szolgálatkész hive vagyok.

— Na majd meglátom, hát mondja meg nekem, miköti hozzám már évek óta, de őszintén, igazán mondja meg: barátság vagy szeretlem?

— Ősz Béla olyan lett, mint a fal,

Majd tompa hangon kérdezte:

— Meggondolta, hogy mit kér asszonyom? Maga olyan okos, hát mondja meg, meggondolta e és kívánja-e?

— Persze meggondoltam, s hát maga becsületszávat adta.

— Egy pillanatig némán néztek egymásra, Ősz Béla szemében felvillant a láng, de csak egy pillanatra. A csöndes fiu azután felsóhajtva szól:

Legyen! Tudja meg hát asszonyom, hogy a szerelem csatol önhöz, a szerelem, amely az én legdrágább kincsem, egész énem, éltetöm, boldogságom, szenvedésem, üdvösségem — mindenem. Igen a szerelem, amelyet ép ezért féltve őriztem mindig, mert szentnek tartottam, s nem pedig arra valónak, hogy a reménytelensége

vagy egy elemi iskola, mely papírkészleteit magyarországi papírgyárból szerzi be? Két év előtt a kis Bulgária kormánya rendeletileg hagyta meg az állami tisztviselőknek, hogy privát használat céljára szolgáló öltönyeiket is csak belföldön gyártott szövetekből készíthetik. Mosolyogtunk ezen különös ukázon — igaz, de senki sem vonta kétségbe a bolgár kormány jogát, hogy az ország iparának fejlesztése érdekében olyan eszközöket választ, minőket célravezetőnek tart. Hát nekünk nincs annyi jogunk, mint Bolgárországnak?

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy nálunk nem kormányoznak ukázokkal, a miniszterek nem intéznek rendeleteket a fogyasztókhoz és a kereskedőkhöz avégett, hogy mit vegyenek, illetve mit árusítsanak; rendeletekről tehát nem lehet szó, csupán óhajást, buzdítást kifejező leiratokról, melyeknek bár több foganatjuk lenne. Ezt igazán óhajtanók, mert árustatisztikánk — sajnos — azt mutatja, hogy ez év öt első hónapjában az osztrák üveg-, üvegáru és gépek behozatala e „rendeletek” dacára növekedett, a papírimport pedig csak 5000 mmázsával csökkent.

Ami pedig a szélmalomharc célját illeti, biztosítjuk a memorandumozó urakat arról, hogy ezt a célt nem fogják elérni; azaz, a magyar kormányt a hazai ipar pártolására való buzdítástól nem fogják visszaretenteni. De egyet a háborgó osztrák iparosok elérhetnek memorandumaikkal: azt, hogy a máris megunt gazdasági köteleket végleg meguntatják velünk és hogy a szélmalomharc csak kitartóbbakká tesz bennünket a hazai iparunk pártolásában.

miatt kikaczagják. Mit tudja ön azt asszonyom, hogy mennyire fáj egy könny, amely neveléses? Ezért öríztem meg mindig a tikomat. De ön most elkérte tőlem játéku, egy délutáni únalmanak az előzésére? Hát igazság ez?

Ősz Béla elhallgatott. Szemében kicsapott a lidércfény és a kárhozat tűzének emésztő hevével szegződött oda a szép asszonyra, aki mosolyogva kérde: Nos aztán?

— Nos aztán? Mindig azt gondoltam asszonyom, hogy ennek a vergődésnek két vége lehet. Az egyik, hogy bele fogok halni, s akkor az utolsó pillanatban odahívatom önt majdhalottas ágyamhoz, megvallani önnek, hogy szerettem egy fiatal életet keresztül hiven, igazán, boldogtalanul. S ön majd letörli a halálos verítéket homlokomról, megcsókol és én egy élet szenvedéseért megjutalmazva, boldogan halok meg.

— S a másik vég? kérde a diva kíváncsian.

— A másik vég egy kaland, asszonyom amely talán az életembe kerül, de megéri ezt a gyötrelmes életet. Jól értem meg asszonyom, egy kaland. Ön elvette tőlem a szívemet játékszerül, összetörte, ime mosolyogva eltörte. Nos ezzel nincs vége. Én nem adom ingyen, nagy ára van. Fizessen, asszonyom!

Ősz Béla közelebb lépett a szép asszonyhoz, ki megdöbbenve emelkedett fel a pamlagról, de aztán nyugodtan kérde:

Tévedések.

A tudományosság zománca s a kathedra fénye ékesít számtalan oly tételt, melyeket a nemzetgazdaságban eddig evangéliumként mint csalhatlan igazságot hirdettek, de melyek a a praktikus életbe a legkárosabb tévedésnek bizonyultak. A kijózanított emberiség ma szinte megdöbbenve kérde: ugyan hogyan volt az lehetséges, hogy az egész nemzeteket ép úgy min egyes személyeket, de még akár egész államokat is látszólag egész csendben, a törvény és rend nevében egy minoritás kisajátított.

Még a földmivelő gunyhójából is régen távozott már az elégedettség, a béke, a boldogság, ő napról-napra inkább érzi, hogy veszteni valója nincsen s hogy ő a mai társadalmi rend fennállásában éppenséggel nincsen érdekelve.

Mindenekelőtt nagy hazugságnak bizonyodik a szegény földvimes előtt, hogy a takarékoság s a munka — mint állítják, — volnának az anyagi gyarapodás valódi tényezői. Mert nálánál nincs, ki többet dolgoznék s nincs ki takarékosabban élne, pedig mégis csak alag bírja életét tengetni.

Becsületes ember manapság nem is bírja ki a versenyt olyanokkal, kik minden eszközzel pénzhez törekeshnek jutni.

Szemfényvesztés továbbá az a mondas is, mintha csak a szabad verseny bírná a nemzet gazdasági erőit az általános jólétre fejleszteni. A lelkiismeretes ember, ki becsületes munkában emésztí magát, sehogysem gyarapszik a szabad verseny mellett, mert a többiek ezt a szabad versenyt csak szabadalomnak tekintik, hogy ma erre, holnap arra a gazdasági s kereseti ágra irányozzák tevékenységüket, azt lehetőleg kiaknázzák, elpusztítsák s a sáskák rajaként azután máshová telepedjenek. A szegény gazdaember mindenütt csak azt látja,

— Mit akar?

Önök az enyémmel kell lennie, asszonyom, tüstént, azonnal, érti? Ha belehalok is, így lesz.

Ismét közelebb lépett, mire a szép asszony a szalónból bemenekült budorjába, s a suhogó függönyök között a csengőt keresve szólt:

— Takarodéjk:

— Takarodjam! Ne higye, hogy ki fog dobálni, mint egy közönséges toladót ne is csöngessen, mert amint egy harmadik személy belép ide, én itt az ön szemelőtt lövöm ágyon magamat.

Kivette fénylő buldogg-revolverét s felhuzva a kakast, homlokának szögezte. A diva rémülten megsemmisültén roskadt a kerevetre. A fiu letéve pisztolyát, térdre esuzott oda hozzá s fejét ölébe hajlítta. A mámor egy eltévesztett percében azt hitte, végre boldog s felpillantott, keresve asszonyában egy jelét annak, amit ő érzett e pillanatban. A szép asszony arcán pedig most közöny, a kelletlenség, sőt az undor kifejezése ült.

Ősz Béla felugrott ennek láttára. Egy pillanatig merően nézte az asszonyt, azután a keserűségtől megtörve, mint egy kőzától elvert kutya indult kifelé. Miközben a szalónon kullogott keresztül, Koko gunyosan elkaczagta magát s utána kiáltott:

— Menjen maga bolond.

Nemeskéri Kiss József.

hogy ő huzza a rövidebbet, a mi elégedettségét aztán nagy mértékben fokozza.

Valótlanság az az elv is, hogy a kínálat határozza meg az árt, — igen ám, ha a trustok s a ringek nem volnának nagyban és kicsinyben; a ringek lovagjai ugyancsak nem különbek, mint a középkori rabló lovagok, — az ököljog tipikus alakjai.

Nem áll az sem, hogy „a gazdasági tultermelést korlátozni kell, mert különben beállanak kereskedelmi válságok.”

Pedig mily primitív szerszámmal kell némely vidéken a gazdának megmivelnie földjét, mert nem bírja a jobb szerszámot beszerezni; a lakó, a szegény munkás még jobban megszorítja szükségleteit, sőt ő maga csak pálinkával, pótkávéval és krumplival él. Oly rosszul mint manapság, soha sem ruházkodott még a munkás nép legnagyobb része.

S mit használ a gazdaembernek a jobb termés s a munkásnak a nagyobb bér, ha a kartell emberei felhalmozott s védvámokkal körülsáncolt áruikat is magasabb áron kínálják,

Mit mondanának a kartellek lovagjaiha a magyar parasztgazdák is úgy összebeszélhetnének mint ők s el is rendelnék a határzárt, hogy ezentul ők határozassák meg kizárólag a nyers termények árát; a buza ára volna 25 frt, a göböllyé 500 frt.

Azt állítják még, hogy a modern gazdasági életnek regulátora — a börze, s ezt mi sem tagadjuk, de hogy a börze volna egyszersmind a nemzeti jólétnak, az általános vagyonosodásnak mértéke — azt már kereken tagadjuk, mert mindennap inkább azt latjuk, hogy még virágzó börze mellett is csökkenik egyre az általános népjólét.

A nemzetgazdaság egyetemi tanárai azt is állították már, hogy a pénz nem egyéb, mint összegyűjtött munka; pedig ennél az állításnál alig van nagyobb hazugság; mert menyit dolgozik, menyit munkálkodik a szegény ember, a munkás, s mégis hol gyül össze a munkája?

Ugyan hol dolgoznak azok, hol végznek azok munkát, kiknek milliói állítólag csak összegyűjtött munkát képviselnének!?

Nem a becsületes munka eredményei azok milliók, bármennyire mondják is, hogy a tőke nem egyéb összegyűjtött — munkánál,

S így még tovább folytathatók a modern ökonomia jelszavainak bírálgatását, hogy belső semmiségüket megmutassuk.

HIREK.

Nagy idők tanuja. Wittigayer Jakab volt 48-as honvédet helyezték örök nyugalomra kedden délután. Az elhunyt 75 éves agastyán köztisztletnek örvendett a városban. Temetésen a tűzoltók zászlóval és zenével testületileg vettek részt és koszorút helyeztek a ravatalra.

Stocker Antal kir. ügyész, a kit a kézdivásárhelyi ügyészséghez helyezték át, vasárnap vett bucsut hivatalársaitól. A kir. ügyészség ideiglenes vezetésével dr. Vaszkó Endre alügyész bivatott meg.

Életunt öreg. Lovrinból jelentik lapunknak, Röhlich Miklós odaváló 77 éves

aggasztón tegnapelőtt a padlón felakasztotta magát. Mire unokái, a kinél kitartásban volt az öreg ember, észre vették megvolt halva.

Perjámosi Anarkista. A perjámosi csendőrségnél, mint ottani tudósítónk írja — jelentést tettek, hogy Bordak Agoston németországi illetőségű a perjámosi első magyar kalaptömbgyárból elbocsátott rosvott előéletű munkás a koresmában az anarkistákat éltetve oda nyilatkozott, hogy ha meg tudták ölni Humbertot „az anarkisták” ő megöli a kalapgyáros igazgatót, azzal a gyár elé ment, a hol Korber Mihály ejjeli őrrrel dulszkodni kezdett. Budák vigyázatlansága folytán állítólag egy izben már a gyárban tűz keletkezett.

Meghalt a Jóska. Egy ismert alak halt el a héten Joska verklis személyében. Ismerte őt városunk és a vidék apraja és nagya. Hetenkint ellátogatott ő sipládájával vörös huszár sipkásan, mintha kiszolgált katona lett volna, pedig nem volt katona még kevésbé huszár. Az ő verklije hozta forgalomba különösen bucsuk alkalmával a legujabb nótákat, elkezdve a Jambótól, a lányok a faluban nótáig. Igazi ambiciózus verklis volt a mint meghallott egy új nótát, nyomban betéte sipládába. Treitner Józsefnek hívták, Csehországból szakadt ide a muzsikuskok hazájából. Így halt meg mint a nagy szellemek a kórházban. Emleke azonban sokáig fenn fog maradni a gyerekek között. Azt mondják a takarékpénztárban szép summa pénzt hagyott hátra.

Vasut tolvaja. Nem régiben közöltük Zombolyáról a hirt, hogy dr. Muraközy által felesége nevére Kassára feladott zárt kufferjet megdézsmálták a vasuton. Mint telefonon Zombolyáról jelentik, egy vasuti főellenőr aki az ügyben a vizsgálatot vezeti, a tettest Fröhwrth vasuti alkalmazotti személyében a torontáli helyi érdekű vasutak ottani új állomásán kipuhatolta. Fröhwrth kinek lakásán nagy mennyiségi lopott tárgyat találtak, töredelmesen beismerte, hogy a vasuton feladott holmikát már régebb idő óta felnyitogatta és meglopja.

Halálozás. Csicsáky Mihály zombolyai magánzó és b.-almási földbirtokos, Csicsáky Imre zombolyai plébános, Csicsáky Béla dunavecsei aljárásbíró és Czerny Ferencné edes atyja, f. hó 4-én hosszas szenvedés és a holdoklók szentségének áhitatos felvétele után, áldásos életének 72. évében jobblétre szenderült. A közkedveltségű, puritán jellemű, kedves derék magyar urnak temetése Zombolyán óriási, mély részvét mellett f. hó 5 d. u. 5 órakor impozáns módon folyt le . . .

Jegyzői szigorlóknak. A jegyzői szigorlatra készülőkre csapás számba menő belügyminiszteri rendelet érkezett a vármegyéhez. A miniszter ugyanis kijelentette, hogy augusztus hó végéig csak azok tehetnek szigorlatot, a kik az iránt kérvényeket június 23-ika előtt adták be az alispánhoz. A későbbben beérkezettek e szerint hivatalból visszautasítandók.

A Nagykikindai népbank rt. elhatározta alaptőkéjének 38,550 frtról 28,440 frtra való leszállítását olyképpen, hogy a 771 drb 50 frtos részvényből 187 drbot, melyeket Jung Ferenc vezérigazgató a részvénytársaság-

nak ingyen átenged, teljesen megsemmisít, a fenmaradó 534 drb részvény névértékét, pedig 35 frtra lebélyegzi. A törvényszék még nem hagyta jóvá ezt a határozatot, hanem előbb meghallgatja a társaság hitelezőit, kiket az alaptőke leszállítása dolgában való nyilatkozat tétele végett augusztus 10-re megidézett.

Uj vasuti üzletvezetőségek. A szegedi vasut üzletvezetőséget megreformálják s ezzel egyidejűleg öt helyen állítanak új üzletvezetőséget. A szegedi üzletvezetőségből kiveszik a délvidéki pályákat s ezek számára Temesvárott új üzletvezetőséget szerveznek. A szegedi üzletvezetőséghöz kapcsolják azonban az államvasuti nagy alföldi vonalat Ceglédig. Uj üzletvezetőség lesz ezenkívül Pozsonyban, Losoncon, Pácsent és Eszéken. Az új üzletvezetőségek, a melyeknek tervén most dolgoznak, a jövő év elején már működésbe lépnek.

Magyarzászló — Rómában. A magyar katolicizmus 900 éves évfordulója alkalmából új nemzeti zászlót vezet szeptember hóban Rómába Csicsáky Imre zombolyai plébános. A zászlókat örök emlékeztül a római lateráni bazilikában II. Sylvester sírjára, ki Asztrik által koronát küldött első nemzeti királyunknak: Szt. Istvánnak, ennek képével ellátott nemzeti trikolor helyez el, hogy a messze idegenben is meg legyen örökítve a magyar állam eszméje és az a szeretet, a melylyel Magyarország a pápa iránt viseltetik. A „Nemzeti jubileumi zászló” (a mely valószínűleg remekmű lesz) megalkotásához a szükséges pénzt gyűjtés útján szerzik be. A zászló ezüstnyelében elhelyezett pergament lapon mindazok nevei megörökítettnek, a kik a zászló megalkotásához hozzájárultak. Az adományok Csicsáky Imre zombolyai plébános czimére küldendők.

Fájlatja, hogy nem tud magyarul. Érdekes kérelem érkezett Salzburg városából a székesfőváros polgármesteréhez. Schulz Tódor, szalzburgi tolmács („interpréte” — a mint magát nevezi) német levélben panasolja a polgármesternek, hogy mekkora fájdalmat okoz neki, hogy nem tud magyarul. Minduntalan megtörténik vele, hogy a Salzburgban megforduló számtalan magyar ember — a kinek jórésztük egyáltalán nem ért más nyelven, mint anyanyelvén — fölvilágosításokért fordul hozzá, s neki igen nagy kerütséget okoz, hogy bár foglalkozása az idegen nyelvek ismeretére utalja, éppen a magyaroknál nem állhat szolgálatokra Elhatározta tehát, hogy ismereteinek ezt a hiányosságát pótolni fogja, és sürgősen megtanul magyarul. Arra kéri már most a magyar székesfőváros polgármesterét, hogy támogassa őt ebben a jó szándékában s küldjön neki egy megbízható és jó német magyar szótárt s egy olyan nyelvtant, a mely sikeres egyedül való tanulásra alkalmas. A szalzburgi magyarbarát hivatkozok azokra a derék szolgálatokra, a miket a Salzburgban megforduló magyaroknak új tudománya segítségével tenni fog s ünnepélyes ígéretet tesz a polgármesternek, hogy szíveségét legközelebb magyar nyelven írott levélben fogja megköszönni.

Kiadó lakás. A helybeli ipartestület ujonnan épült helyiségében egy lakás kerttel együtt kiadó. Közelebbit megtudhatni a testületi elnöknel Pavlicsek Jézsefnél vagy pedig az ipartestület nivalatos helyiségében.

Értesítés. A nagy szent miklós áll. polgári fiúiskola, közoktatásügyi Miniszterünk folyó évi 46 958. számú rendelete alapján, az 1900/1901. tanév elején a polgári iskola V. s az 1901/1902. tanév elején annak VI. osztályával fog kibővíteni.

Az igazgatóság az ez ügyben nétan hozzá érkező megkeresésekre készséggel ad bővebb felvilágosítást.

Nyiltér. *)

Nyilatkozat.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Nem kételkedem a felett, hogy jelen soraimnak a Szerkesztő úr becses lapjában helyet fog engedni, mert ha ezen várakozásomban csalódnám, meg volnék fosztva attól a nyilvánosságtól, melyet Balázs Jenő úr a saját lapjában ellenem a legteljesebb mértékben kihasznál.

A „Grosz-Kikindaer Zeitung” vasárnapi számában közreadtam a köztem és Balázs Jenő a „Torontáli Hirlap” szerkesztője közt folyó hó 3-án lefolyt, az ő nyilatkozata szerint „kinos utcai jelenetet”, Ugy adtam közre, amint megtörtént Balázs Jenővel, akinek én egyetlen fantómja voltam mindenkor, személyes nyilatkozata azonban egészben valótlanságot tartalmaz és csak saját eljárásának szépitgetésére, a közönség megtévesztésére van irányítva.

Ha hazugság volt azon állításom, hogy a kutya korbáccsal megütöttem, akkor a mindenkor lovagias egyén hogyan támadhatott meg oly durva tettelegességgel egy nőt, a ki ugyan rá rohant, de szerinte egy ujjal sem ütötte meg?!

Hazudik, hogy azért kért, hogy nevezem meg magam, mert ki akár ábrándítani beteges képzelődéseimből, melyek hasztalanná váltak a más vőlegényével szemben. Mert Balázs Jenő f. évi július hó 19 én kelt levelében, tehát majdnem az esküvője előtt a többek közt így irt nekem:

Viszont szerelmének tudata engem (t. i. őtet) a boldogság zenitjére kell, hogy emeljen, továbbá; hogy sorsomnak még mindig ura vagyok, szeretlek mint leányt és asszonyt, mint élő, mint nekem örökké élő egyaránt. Ismeretessen meg magam, mert imád.

Balázs Jenőnek újabb időben, tehát boldog vőlegény korában, hozzám a szegény Zoe-hez intézett mindegyik levele a legforróbb szerelem hangján van írva.

A mikor pedig ismételt könyörgésére végre légyottot adtam neki. Találkozásunkkor kértem, hogy most már szakítsuk meg a levelezést, mert hiszen ő mégis vőlegény. — Heves szerelmi ömlengésekkel árasztott el, — a mikor pedig elváltunk egymástól, kétszer is utánam jött és szerelmével üldözött. En visszautasítottam. És erre rá terjesztett felőlem város szerte oly híreket, hogy mint nő elkeseredésében a rágalmakkal szemben első fölháborodásomban nem találhattam más eljárást a lovagias egyénnel szemben, mint a kutya korbácsot — különösen akkor, amikor rágalmainak vissza vonására ismételtelen felszóllítottam és ő nem tette. Ez a száraz tényállás, amit Balázs úrnak számtalan szerelmi leveleivel igazolhatok.

Különben Balázs nyilatkozatával a fővárosi sajtó is foglalkozik, mint a maga nemében ritkasággal és elítéli annak hang-

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

ját, modorát. Balázs urral most már csak a büntető bíróság előtt beszélnek, nem mint eddig, illatos szerelmes levelek útján.

Dávid Regina.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, Szegyakov M. Nagy-Kikindán.

Telefon szám: 15.

Hirdetések.

Nyitási közlemény minden sora 20 fill.

Hirdetési díjak: Egész oldal 40 kor. Kisebb hirdetések ezen egységár arányában számítatnak.

Hirdetések fölvetetnek: a fővárosi és külföld nagyobb hirdetési irodákban, Nagy-Kikindán a kiadó hivatalban.

Kiadó lakás.

A Szerb-utczában a m. kir. posta-távirada és telefonhivatal szomszédságában egy 4 szobából, előszobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló, zárt folyosóval ellátot emeleti lakás 1900 évi november 1-től kiadó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál

Novakovics Szvetozár

31, 2—3

háztulajdonos

5398 szám tkvi 1900.

Arverési hirdetménykivonat.

A kanizsai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Per nyi Lajos ügyvéd által képviselt kanizsai központi takarékpénztár végrehajthatónak Bohus Elek szanádi lakós végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a k. relem következőben a végrehajtási árverés 200 korona tőke, ennek 1898 évi augusztus hó 10 től járó 6% kamatai valamint 37 korona 70 fill. költség kielégítése végett a területén levő s a fele részben végrehajtást szenvedett, másik fele részben végrehajtás alatt nem álló

Bohus Elekné Szegfű Mária tulajdonánál a szanádi 1056 sztkjvben 2850 hrsz. a. felvett szántó földből végrehajtást szenvedett illető fele részre 1562 korona az u. o. 1097 sztkjvben 1847 hrsz. a. felvett szántóföldből végrehajtást szenvedett illető fele részre 763 korona, az u. a. 1135 sztkjvben 2849 hrsz. szántó földből végrehajtást szenvedett illető fele részre 763 korona u. o. 1142 sztkjvben 958 hrsz. a. foglalt szőlő földre a végrehajtási törvény 156 §-a alapján egészben 160 korona, az u. o. 1198 sztkjvben 864 hrsz. a. foglalt szőlő földre a végrehajtási törvény 156 §-a alapján egészben a C 4 sorsz. a. özv. Mihályev Marina javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartása mellett 204 korona, továbbá a végrehajtást szenvedő tulajdonából a szanádi rom. kath. iskola tulajdonába került és az u. o. 1139 sztkjvben 519 hrsz. s 170 öirsz. a. felvett ház és belsőre egészben 2600 korona az 1/4 részben végrehajtást szenvedett 1/4-ed részben Bohus Elekné Szegfű Mária, 1/4 részben Bacsulov Tosa tulajdonánál a szanádi 923 sztkjvben 956/b hrsz. a. felvett szőlő földre a végrehajtási törvény 156 §-a alapján egészben 60 korona az 1/6-od részben végrehajtást szenvedett, 1/6-od részben Bohus Elekné Szegfű Mária, 1/6-od részben kisk. Zsivity Jefta és 1/6-od részben Brandmajer Mátýs és neje Knab Francziska tulajdonánál a szanádi 1152 sztkjvben 2853 hrsz. a. felvett szántó földből a végrehajtást szenvedett illető 1/6-od részre 225 korona 66 fill. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1900 évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 órája Szanád községhezához kiüzetik azzal, hogy az árverés alá bocsátott ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni. Ha azonban a szanádi 1198 sztkjvben foglalt ingatlan a haszonélvezeti jogot megelőző követelések biztosítása végett ezennel 1000 koronában megállapított összeg, mint vételár meg nem ígértetnék, az árverés hatálytalaná válik az ingatlan nyomban új árverés alá bocsátatik.

Arverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ova-dékképesnek nyilvánított értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiáltott elismervényt átszolgáltatni.

T. Kanizsán a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1900 évi július hó 20-án.

Juhász.

kir. aljbíró.

33, 1—1

Gabona eladási hirdetmény.

A hódmező-vásárhelyi takarékpénztár végrehajthatónak Cseszko András és tsai elleni zárlati ügyé-

ben végrehajtást szenvedettek ingatlanából befolyt gabonaneműek általam 1900 évi augusztus hó 10-ik napján délután 1/3 órakor Feketetón (Torontál megye) Csehók Mihály vendéglőjében nyilvános árverésen elfognak adatni.

Árverés alá bocsátatik:

Cseszko András ingatlanain termett mintegy 194 mmázsa elsőrendű buza, 9 mmázsa másodrendű buza, 8 mmázsa rozs, 26 métermázsa zab 18 mmázsa árpa.

Csónity József ingatlanain termett 36 mmázsa elsőrendű és félmmázsa másodrendű buza.

Csónity György ingatlanain termett 34 mmázsa elsőrendű és egy mmázsa másodrendű buza.

Mely árverésre venni szándékozók oly hozzáadással idéztetnek meg, hogy a gabona a helyszínén azonnal átadatik s a vételár is azonnal lesz fizetendő.

Zárt ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Hmvásárhely 1900 augusztus 5.

Solti Jenő

zárgondnok.

35, 1—1

Kiadói-Nyomda

azonnal felvesz két tanoncot. Magyarul tudók, előnyben részesülnek.

„Stearoptinum”

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatosan gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmát rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratóriuma. A pénz beküldésével vagy utóváltattal megrendelhető a „Stearoptinum” laboratóriumban:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. II. 25.